

**Kryteria oceny ofert oraz
zabezpieczenie należytego wykonania
umowy
w postępowaniach publicznych**

26 października 2010

Spis treści

■ Kryteria oceny ofert

- Kryteria oceny ofert w świetle prawa
- Kryteria oceny ofert w praktyce
- Wnioski dla środowiska doradców

■ Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

- Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w świetle prawa
- Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w praktyce
- Wnioski dla środowiska doradców

Kryteria oceny ofert w świetle prawa

- Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy PZP zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 36 ust. 1 ustawy PZP).
- Po dokonaniu oceny formalnej (zgodność oferty z warunkami udziału w postępowaniu), kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia.

Kryteria oceny ofert w świetle prawa

- Cena jest obligatoryjnym, lecz nie jedynym kryterium oceny ofert, którym może posłużyć się zamawiający przy wyborze oferty najkorzystniejszej. Obok ceny zamawiający może bowiem zastosować także inne kryteria **odnoszące się do przedmiotu zamówienia**.
- Wyliczenie w przepisie art. 91 PZP innych kryteriów oceny ofert ma charakter przykładowy (ustawodawca użył w tym przepisie sformułowania „w szczególności”). W konsekwencji oznacza to, iż zamawiający może stosować także kryteria oceny ofert inne, niż wprost wymienione w art. 91 ust. 2 ustawy PZP.

Kryteria oceny ofert w świetle prawa

- Zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy PZP określone przez zamawiającego kryteria oceny ofert **powinny odnosić się do przedmiotu zamówienia.**
- Zgodnie z art. 91 ust. 3 ustawy PZP, kryteria oceny ofert **nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy,** a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej.
- Kryteria oceny ofert powinny być opisane przez zamawiającego w sposób precyzyjny i jednoznaczny, tak aby możliwe było dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty.
- Kryteria oceny nie mogą naruszać uczciwej konkurencji
- i równego traktowania oferentów.

Kryteria oceny ofert w świetle prawa

Kryteria pozacenowe:

- **Funkcjonalność** – dotyczy często urządzeń, systemów – oceniające najbardziej korzystny dla zamawiającego bilans poszczególnych parametrów urządzenia (np. czas reakcji, kompatybilność z innymi urządzeniami, możliwość wykorzystywania poszczególnych aplikacji czy rozwiązań).
- **Parametry techniczne** – również odnoszące się raczej do urządzeń i ich sprawności, szybkości.
- **Kryterium estetyczne** – sankcjonowane przez zespoły arbitrów i KIO, gdy wymaga tego przedmiot zamówienia.
- **Termin** wykonania.
- **Serwis** – tu ocenie podlegać mogą np. czas reakcji serwisowej, dostępność serwisu, lokalizacja, długość okresu gwarancji i serwisu w ramach gwarancji.

Kryteria oceny ofert w świetle prawa

- **Koszty eksploatacji** – jak podkreśla się w literaturze, przy tym kryterium wskazane jest dokładne opisanie przez zamawiającego, jakiego okresu dotyczyć będzie ocena i jakie koszty – wszystkie czy wybrane.
- **Wpływ na środowisko** – dość puste kryterium wobec rygorystycznych unijnych przepisów odnoszących się do ekologicznych rozwiązań przy dostawach.
- **Jakość** – trudno mierzalne kryterium oceny. Zamawiający winien przy tym dokładnie określić, jak będzie to kryterium oceniał, z podaniem np. dokumentów lub oświadczeń parametrów jakościowych oferowanej usługi czy produktu.

Kryteria oceny ofert w praktyce

- **Ministerstwo Skarbu Państwa**
 - przetargi nieograniczone – najczęściej 100% cena
 - przetargi ograniczone
 - najpierw – na etapie składania wniosku o dopuszczenie do udziału w przetargu, tzn. do złożenia oferty – kryterium formalne (spełnienie określonych w ogłoszeniu warunków udziału w postępowaniu, którymi mogą być np. liczba i wartość wykonanych usług, dysponowanie konkretnymi osobami, wysokość rocznych przychodów itp.), za które zamawiający przyznaje punkty (np. im więcej określonych usług, tym więcej punktów)
 - po ocenie spełnienia kryteriów formalnych i przyznaniu punktacji, zamawiający zaprasza do złożenia ofert określoną liczbę wykonawców – wówczas o wyborze decyduje najczęściej cena

Kryteria oceny ofert w praktyce

- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
 - cena stanowi najczęściej około 80% oceny ogółem
 - pozostałe procenty przyznane zostają oferentom np. za przedstawienie ekspertów spełniających kryteria wyższe niż wskazane jako warunek udziału w postępowaniu
 - niekiedy kilka procent można zyskać np. za skrócenie terminu wykonania zamówienia
- Jednostki samorządowe
 - cena stanowi najczęściej jedyne kryterium (oczywiście po spełnieniu warunków udziału w postępowaniu)
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
 - cena stanowi najczęściej od 30 do 60% oceny ogółem
 - pozostałą część oceny stanowi często opis sposobu realizacji usługi (tzw. oferta merytoryczna)

Kryteria oceny ofert w praktyce

- Instytucje międzynarodowe
 - Etap I – ogłoszenie o zamówieniu
 - spełnienie wymagań formalnych do przystąpienia do projektu – odpowiednie referencje wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu (*procurement notice*)
 - akceptacja referencji przez Instytucję Zamawiającą (*contracting authority*) – przyjęcie do grona wykonawców (zazwyczaj 8 podmiotów), którzy otrzymują SIWZ (*terms of reference*)
 - Etap II – złożenie i ocena oferty
 - ocena formalna (*evaluation grid*)
 - kompletność przedstawionej oferty

Kryteria oceny ofert w praktyce

- ocena merytoryczna (wartości każdorazowo ustalane przez Instytucję Zamawiającą)
 - 15 punktów – uzasadnienie realizacji projektu
 - 15 punktów – opis strategii projektu
 - 10 punktów – harmonogram realizacji projektu
 - 60 punktów – doświadczenie kluczowych ekspertów oceniane w następujących płaszczyznach:
 - wykształcenie
 - lata doświadczenia w branży
 - doświadczenie w realizacji projektów współfinansowanych ze środków EU
 - doświadczenie w obszarze tematycznym projektu

Wnioski dla środowiska doradców

- Kryteria formalne powinny być adekwatne do specyfiki, złożoności i wielkości zamówienia
- Zamawiający nie powinien uchylać się od podania szacunkowej wartości zamówienia
- Cena powinna stanowić minimalny udział w strukturze oceny, na rzecz kryteriów pozacenowych
- Zamawiający powinien stosować czytelne, zobiektywizowane i jednoznaczne kryteria oceny ofert, ograniczające do minimum arbitralność komisji oceniającej
- Zamawiający powinien w sposób bardziej elastyczny udostępniać możliwość wglądu do ofert (np. krótsze terminy oczekiwania)

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w świetle prawa

- Zabezpieczenie może być wnoszone według wyboru wykonawcy w jednej lub w kilku następujących formach:
 - pieniądzu
 - poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym
 - gwarancjach bankowych
 - gwarancjach ubezpieczeniowych
 - poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu PARP
- Za zgodą zamawiającego zabezpieczenie może być wnoszone również:
 - w wekslach z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej
 - przez ustanowienie zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego
 - przez ustanowienie zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów.
- Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania oraz nienależytego wykonania umowy. Jest rodzajem kaucji i – w stosunku do poprzednio obowiązujących przepisów – jest dla zamawiającego opcją, może on żądać zabezpieczenia, ale nie jest do tego zobligowany.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w świetle prawa

- W trakcie realizacji umowy wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka innych, o których mowa w art. 148 ust. 1.
- Wysokość zabezpieczenia ustala się w stosunku procentowym do ceny całkowitej podanej w ofercie. Zabezpieczenie ustala się w wysokości od 2% do 10% ceny całkowitej podanej w ofercie.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w praktyce

- **Poziom zabezpieczenia**
 - najczęściej od 2% (np. KPRM) do 10% (np. MSP) wartości zamówienia; zauważyć można również tendencję, że im większa wartość zamówienia, tym większy procent żądany przez zamawiającego jako gwarancja należytego wykonania kontaktu
- **Termin zabezpieczenia**
 - na okres obowiązywania umowy, powiększony np. o okres 30 dni
- **Oprocentowanie**
 - jeżeli zabezpieczenie zostanie wpłacone w pieniądzu, zamawiający zwraca je najczęściej powiększone o odsetki wynikające z rachunku, na którym kwota była przechowywana i pomniejszone o prowizje za przelew

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w praktyce

- **Formy zabezpieczenia**
 - w pieniądzu (przelew na rachunek bankowy)
 - w formie poręczeń bankowych lub poręczeń spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (z tym, że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym)
 - w formie gwarancji bankowych
 - w formie gwarancji ubezpieczeniowych
 - w formie poręczeń udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 Ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu PARP

Wnioski dla środowiska doradców

- Kształtowanie poziomu zabezpieczenia odpowiednio do wielkości zamówienia
- Większa elastyczność w zakresie form zabezpieczenia (nieangażujących środków finansowych wykonawcy)

**Kryteria oceny ofert
w postępowaniach publicznych**

Dziękuję za uwagę

Jolanta Jackowiak

Członek Zarządu SDG

Wiceprezes Zarządu F5 Konsulting Sp. z o.o.